

Odrowąż-Pieniążek, Janusz

VI Zgromadzenie Doroczne Międzynarodowego Komitetu Muzeów Literackich w ramach XIII Konferencji Generalnej ICOM w Londynie

Muzealnictwo 28 29, 168-169

1984

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

protestem przeciwko instrumentalnemu podejściu do życia zwierząt, ich losu, cierpienia i śmierci. Pokazywała ona zarazem, że obowiązkiem ludzi, jako jednych z wielu rodzajów istnień zamieszkujących ziemię, jest dostrzeganie w innych osobnikach współistnienia braterskiego. Zwierzę w tej wystawie było więc „osobą”, nie przedmiotem. Zwierzę umierające w służbie człowieka jest tak samo godne szacunku, jak człowiek, który poświęcając

się dla innych umiera. Wystawa ta stała się pomnikiem kultury społeczeństwa, które tego rodzaju nastawienie wyznaje i stosuje wobec istnień zwierzęcych. Można tylko żałować, że nie jest to ekspozycja objazdowa, wobec czego nie będziemy mieli możliwości zobaczenia jej w naszym kraju. Nasuwa się refleksja o doniosłej, kulturotwórczej roli wystaw tego właśnie rodzaju.

Jerzy Swiecimski

VI Zgromadzenie Doroczne Międzynarodowego Komitetu Muzeów Literackich w ramach XIII Konferencji Generalnej ICOM w Londynie

Należąc do składu delegacji Polskiego Komitetu Narodowego ICOM na XIII Konferencję Generalną ICOM w Londynie uczestniczyłem w odbywającym się w jej ramach VI Zgromadzeniu Dorocznym ICLM, gdzie przez dwie kadencje — od 1977 — pełniłem funkcję członka Prezydium.

W dniach 25 VII, 1 VIII i 2 VIII brałem udział w obradach plenarnych, natomiast 26 VII i 29 VII w obradach ICLM odbywających się również w gmachu Barbican Centre, które skoncentrowały się najpierw nad proponowanym sprawozdaniem ustępującego zarządu, który — w nie zmienionym niemal składzie — pracował od powstania ICLM, czyli od XI-tej Konferencji Generalnej ICOM w Leninradzie i Moskwie (1977 r.). Podkreślono w dyskusji, iż w zasadzie zrealizowano zakreślone na początku tej działalności zadania, w tym znacznie zaawansowano prace nad *Międzynarodowym przewodnikiem po muzeach literackich*, którego tom pierwszy, wydany w formie skoroszytu, zaprezentowano uczestnikom obrad. Wychodziły również biuletyny i publikacje zawierające referaty wygłaszane na pięciu kolejnych Zgromadzeniach Dorocznych ICLM. Zajęto się omówieniem raportu na temat „Muzea pamięci i muzea biograficzne”, ustępujący zaś przewodniczący ICLM, dr Max Kunze (NRD) zdał sprawozdanie z pierwszej konferencji regionalnej muzeów literackich Azji, która odbyła się w Kalkucie w dniach 8—12 grudnia 1982 r., a uczestniczyli w niej przedstawiciele muzeów literackich: Indii, Chin, Ja-

ponii, Pakistanu, Iranu, Filipin, Sri Lanki, Tajlandii, Indonezji, Korei, Malezji, Afganistanu, Nepalu, Bangladeszu i republik azjatyckich ZSRR. Okazało się, że liczba członków tego podkomitetu przewyższa znacznie liczbę członków ICLM, co stwarza pewne problemy natury organizacyjnej.

Przedyskutowano następnie i zatwierdzono projekt nowego statutu ICLM. Do nowego zarządu wybrano 7 osób, w tym na przewodniczącego dra Erno Taxnera z Muzeum Petöfięgo w Budapeszcie, na sekretarza zaś (funkcji tej dotąd w zarządzie ICLM nie było) dra Görana Söderströma, dyrektora Muzeum Strindberga w Sztokholmie. Przedstawili oni wstępny program działania na następną kadencję. Wygłoszono również wiele komunikatów i referatów na temat muzeów pamięci i związków pomiędzy nimi a muzeami literackimi. Referaty te ukażą się w specjalnej publikacji.

Dr David Parker, dyrektor Muzeum „Dickens House” w Londynie i koordynator Komitetu Organizacyjnego XIII-tej Konferencji Generalnej ICOM dla Międzynarodowego Komitetu Muzeów Literackich, zorganizował zwiedzanie londyńskich i pozalondyńskich muzeów literackich oraz National Library. 26 lipca zwiedziliśmy interesujący „Dickens House” i osiemnastowieczny dom dra Johnsona, zaś 27 lipca National Library, gdzie w związku z naszą wizytą eksponowano wiele najcenniejszych rękopisów pisarzy europejskich: Lutra, Heinego, Montaigna, Racina, Corneilla, Woltera, Kalwina, Goethego, Balzaka, Dicken-

1. Posiedzenie Prezydium Międzynarodowego Komitetu Muzeów Literackich ICOM w Goethe-Museum w Düsseldorfie — 18 XI 1978 r.

1. La Séance du Présidium du Comité International des Musées Littéraires ICOM dans Goethe-Museum à Düsseldorf le 18 novembre 1978

sa, Tolstoja itd. oraz oprowadzono po znakomicie wyposażonych pracowniach konserwacji rękopisów, fotografii; zwiedziliśmy również magazyny i zabytkowe partie gmachu. 28 lipca dr Parker zorganizował dla członków ICLM wycieczkę do muzeów literackich w okolicach Londynu: domu Bernarda Shaw „Shaw's Corner” w Ayot, St. Lawrence (Hertfordshire), następnie do renesansowego pałacu przebudowanego w stylu neogotyckim przez autora *Ostatnich dni Pompei* — Edwarda Bulwera-Lyttona w Knebworth (Herts), gdzie w prywatnym muzeum wewnątrz mieści się, poświęcona temu pisarzowi, skromna ekspozycja urządzona amatorsko staraniem rodziny. Zwiedziliśmy na koniec niewielkie muzeum poświęcone Miltonowi „John Milton Cottage” w Chalfont St. Giles (Buckinghamshire).

29 lipca, po porannych obradach ICLM, zwiedziliśmy dalsze muzea literackie Londynu: niezwykle interesujące muzeum Carlyle'a „Car-

lyle House” w dzielnicy Chelsea, stanowiące przykład świetnie zachowanego wnętrza z połowy XIX w. zamieszkanego przez jednego z czołowych intelektualistów epoki oraz „Keats House” w Hampstead, odtworzony niedawno, nie mający więc charakteru autentyku.

Wycieczki organizowane dla uczestników konferencji pozwoliły mi obejrzeć prehistoryczne głazy w Stonehenge, Salisbury z katedrą, w której wystawiony jest oryginał *Magna Charta* i znakomicie urządzone muzeum regionalne — Salisbury and South Wiltshire Museum z kolekcją drobnych przedmiotów codziennego użytku, jakie widzieć można jedynie na ekspozycjach w muzeach prowincjonalnych. Uczestnicy konferencji podejmowani byli w National Gallery, National Maritime Museum w Greenwich i British Museum w uroczystej, wieczornej scenerii.

Janusz Odrowąż-Pieniążek